

19 nov 2004 -16:00

Hoort bij Ministerraad van 19 november 2004

Preventieve diplomatie

Op voorstel van de heer Karel De Gucht, Minister van Buitenlandse Zaken, ging de Ministerraad akkoord om volgende initiatieven inzake preventieve diplomatie, hulp aan bevolkingen die het slachtoffer zijn van conflicten, naleving van de rechten van de mens en versteviging van de rechtstaat, te financieren op de begroting 2004 van de FOD Buitenlandse Zaken.

Op voorstel van de heer Karel De Gucht, Minister van Buitenlandse Zaken, ging de Ministerraad akkoord om volgende initiatieven inzake preventieve diplomatie, hulp aan bevolkingen die het slachtoffer zijn van conflicten, naleving van de rechten van de mens en versteviging van de rechtstaat, te financieren op de begroting 2004 van de FOD Buitenlandse Zaken.

Bevordering van de vrede - DRCSinds de installatie van de overgangsregering op 30 juni 2003, bevindt de DRC zich in een overgangsfase die beëindigd zal worden met de verkiezing van een nieuwe President. Alvorens tot vrije, democratische en transparante verkiezingen te komen, is het noodzakelijk om over een adequaat wettelijk kader te beschikken, m.a.w. over een grondwet die moet voorzien in een geordende toegang tot de macht. Het komt de Congolese Senaat toe om een voorontwerp van dergelijke grondwet op te stellen. Daarom wordt er beroep gedaan op de expertise terzake van de universiteiten van Luik en Antwerpen. Er is ook grote nood aan coördinatie om dit project tot een goed einde te brengen. Bevordering van de vrede - DRCDe MONUC staat reeds geruime tijd bloot aan allerlei kritiek op de doelmatigheid en werkwijzes van haar ontplooiing in Oost-Kongo. België heeft diverse impulsen gegeven om de steun van de internationale gemeenschap, waaronder de EU, op te drijven, opdat MONUC de nodige geloofwaardigheid zou kunnen herwinnen in de ogen van de plaatselijke bevolking en haar leiders. Een cruciaal element in de pacificatie van Oost-Kongo is de mate waarin de stroom van kleine wapens aan banden kan worden gelegd. De VN kondigden wel een wapenembargo af, maar de operationele capaciteit van MONUC om de wapenstromen nauwgezet te volgen blijft ondermaats. Een versterking van deze capaciteit op korte termijn is een aanbeveling die MONUC ter harte wil nemen. Johan Peleman, voormalig VN-expert, en hoofd van de Belgische organisatie IPIS (International Peace Information Service) beschikt over de nodige deskundigheid om op korte termijn een vorming te organiseren van het MONUC-personeel in de Democratische Republiek Congo. Bevordering van de vrede - BirmaDe Nederlandse NGO «ZOA Refugee Care» ontwikkelde 2 projecten die aan Birmese vluchtelingen in de Thaise vluchtelingenkampen de mogelijkheid bieden om door het ontwikkelen van vaardigheden een inkomen te kunnen verkrijgen en om hen vaardigheden bij te brengen die ze bij een latere terugkeer naar Birma kunnen gebruiken. Bevordering van de mensenrechten - TurkijeDit project van de «European Stability Initiative (ESI) beoogt de uitvoering van een «case study» in Zuidoost-Anatolië, vertrekkende vanuit de recente veranderingen in de Turkse maatschappij als gevolg van een mogelijke Turkse toetreding tot de EU. De studie zal een gedetailleerd rapport geven omtrent de ontwikkelingen in Zuidoost-Anatolië door onderzoek naar sociale, economische en politieke veranderingen in Diyarbakir, de belangrijkste Koerdische stad in het Zuidoosten van het land.

Versteving van de rechtstaat - Georgië Dit project van de «Special Police Matters Unit» van de OVSE betreft een behoeftestudie voor bijstand aan politiehervormingen in Georgië. Deze studie moet doelstellingen, mogelijke activiteiten en gewenste resultaten identificeren.

Bevordering van de mensenrechten - Multilateraal De NGO «Service International pour les Droits de l'Homme (SIDH) publiceert vanaf 2004 jaarlijks een substantiële brochure die de titel «Moniteur des Droits de l'Homme» draagt en die een samenvatting en grondige analyse van alle mensenrechtenmechanismen in de diverse internationale fora bevat. De brochure is bijzonder nuttig voor mensenrechtenverdedigers in het algemeen en is voor België een operationeel werkinstrument voor de diensten belast met de mensenrechten.

Bevordering van de vrede - DRC Zonder een moderne wettelijke en materiële infrastructuur om de onafhankelijke media te ondersteunen, zijn veranderingen op lange termijn ondenkbaar. Zulke moderne infrastructuur is onontbeerlijk voor de ontwikkeling van een echt pluralisme, want zonder onafhankelijke en pluralistische media zijn «good governance» en democratie loze begrippen. Voornoemde infrastructuur moet ondermeer capacity building en training omvatten en moet verzekerd worden door een sterke en onafhankelijke «Haute Autorité des Média». Een ander aspect van de heropbouw van het medialandschap betreft het verzekeren dat organisaties van professionals uit de media horizontale en verticale netwerken in de Congolese maatschappij kunnen uitbouwen. Dit project «Developing an independent and pluralistic media sector» van UNESCO tracht dit alles mee te helpen waarmaken.

Bevordering van de vrede - Rwanda De Zwitserse NGO «War-Torn Societies Project International» ondersteunt het vredes- en verzoeningsproces in Rwanda, door de ondersteuning van democratische en socio-economische hervormingen en door het opzetten van onafhankelijke dialoog op regionaal en nationaal niveau in het land. Tevens worden er bruggen gebouwd tussen Rwandezen uit de diaspora en zij die in Rwanda zelf verblijven. Er zal prioritaire aandacht geschonken worden aan een consensus te bereiken omtrent het schrijven van de Rwandese geschiedenis, interpretatie en begrijpen van de genocide, sociaal-economische ontwikkeling, justitie (bevorderen rechtsstaat), etniciteit en politiek.

Bevordering van de vrede - Regio van de Grote Meren Dit project van «BIT-PRODIAF» beoogt het herstel van het economische leven door de tenuitvoerlegging van overlegmechanismen o.m. via de invoering van een regelmatige dialoog tussen de sociale partners. Om tot deze dialoog te komen, werd er een missie naar Genève ondernomen ter gelegenheid van de Internationale Arbeidsconferentie waar er overleg gepleegd werd met de «tripartites» uit de landen van de Grote Meren. Daarnaast zal er ook een zending gebeuren naar deze landen met het oog op een «Réunion Tripartite Régionale».

Bevordering van de vrede - DR Congo Het Belgische leger stelt een C-130 ter beschikking van het Congolese leger in de periode van 15 tot 25 november 2004. Dit om in de evacuatie te voorzien van materieel alsmede van personeel van de 2de geïntegreerde brigade te Kitona.

Bevordering van de vrede - Centraal- en West-Afrika De proliferatie van kleine wapens vormt één van de hoofdoorzaken van een chronische onveiligheid in grote gebieden van Afrika. Dit project van de vzw «Groupe de Recherche et d'Information sur la Paix et la Sécurité (GRIP)» betreft een studie over de verspreiding van kleine wapens in drie landen van West-Afrika (Senegal, Mali en Niger) en van Centraal-Afrika (DRC, Rwanda en Burundi) en omvat het opzetten van gegevenslijsten, het monitoren van het embargo inzake Kivu en Ituri, het omkaderen van plaatselijke NGO's, de organisatie van de collecte van gegevens en de analyse ervan en ook de verspreiding van deze gegevens en van de analyse in schriftelijke vorm.

Versteving van de rechtsstaat - Kirgizië In 2005 vinden er parlementaire en presidentiële verkiezingen plaats. De Kirgizische overheid wenst dat deze transparant en eerlijk verlopen en conform de fundamentele mensenrechten. Op vraag van President Askar Akaev, voerde het «UN Department of Political Affairs (DPA)» een

«behoefteassessment» uit op basis waarvan UNDP/DPA, in overleg met de regering en civiele maatschappij, een project uitwerkte dat voornamelijk gericht is op technische assistentie aan de nationale en subnationale verkiezingscommissies, capacity building door de «Central Election Commission» en het ondersteunen van de CEC in zijn betrekkingen met de civiele sector.

Bevordering van de vrede - Soedan De ernst van de crisis in Darfur, Soedan, vraagt om een groeiende betrokkenheid van de internationale gemeenschap. De VN-veiligheidsraad had daar op 18 september reeds toe opgeroepen. Op 20 oktober besliste de Afrikaanse Unie om zijn waarnemersmissie in Darfur gevoelig op te drijven van 145 staakt-het-vuren waarnemers naar 450, en van een militaire beschermingsmacht van 210 Rwandese en Nigeriaanse militairen naar een troepenmacht van 3.000 manschappen, waaronder 815 politieagenten. De totale kostprijs van AMIS II (African Union Mission in Sudan) wordt geschat op ca. 220 miljoen USD per jaar.

Bevordering van de vrede - Ivoorkust België voert een steeds actievere rol op het gebied van de vorming van buitenlandse diplomaten. In dit kader zal de FOD Buitenlandse Zaken binnenkort 7 diplomaten uit Ivoorkust ontvangen.

Bevordering van de vrede - Midden-Oosten De Ministerraad van 29 november 2002 hechtte zijn goedkeuring (92.774 euro) aan een project van het OCMW van Brussel dat voorzag in de specifieke vorming (in medische domeinen zoals het behandelen van verwondingen door kogels, brandwonden, pediatrie, ondervoeding) van verplegend personeel in Palestina. Door de moeilijke politieke context kon dit project evenwel niet uitgevoerd worden (conform de budgettaire regelgeving zal de promotor van het project het niet-aangewende deel dan ook terugstorten) binnen de voorziene termijnen. Het OCMW van Brussel stelt dit project (via Vice-Eerste Minister Onkelinx) opnieuw voor. De vorming voor het personeel van de openbare ziekenhuizen van Rammalah en Gaza (20 personen in totaal) zal gegeven worden in de Brusselse Sint-Pieters, Brugmann en Bordet-ziekenhuizen evenals in het Kinderziekenhuis. De theoretische vorming wordt gegeven door de «Haute Ecole Francisco Ferrer». Nadien zullen de aldus opgeleide mensen op hun beurt zelf hun opgedane kennis doorgeven in Palestina. Op hun beurt zal het verplegend personeel van voornoemde Belgische ziekenhuizen ook een tijd verblijven in Ramallah en Gaza.

Bevordering van de vrede - Midden-Oosten: het project van de «Israeli-Palestinian Science Organisation (IPSO)» betreft een studie naar de verontreinigde gebieden (pesticiden) langs de rechter Jordaanoever. Deze studie is van nut zowel voor de Israelische als voor de Palestijnse gemeenschap.

Bevordering van de vrede - Irak Het project van de «Mines Advisory Group» betreft het reduceren van de impact van mijnen (en ander explosief materiaal) voor de bevolking van Noord-Irak en dit door een humanitair mijnactieprogramma. Het programma omvat het ontmantelen van mijnen, controle en afbakening van getroffen gebieden, vernietigen van explosief materiaal en er zal ook voor de eerste maal een «Explosive Dog Detecting Capacity» aan het werk gezet worden.

Versteving van de rechtstaat - Multilateraal De Universiteit van de Verenigde Naties (UNU) werd opgericht door de Algemene Vergadering van de VN en bestaat uit een netwerk van academische instituten die als «think tank» dienen voor de VN. Het programma «Comparative Regional Integration Studies (CRIS)» is gespecialiseerd in de processen van regionale integratie en is gehuisvest in het Europacollege te Brugge. Dit project betreft de financiering van het tweede luik van een studie inzake de relatie tussen de regionale organisaties en de VN.

Bevordering van de vrede - Rusland De Ministerraden van 16 oktober 2002 en 5 december 2003 hechtten hun goedkeuring aan 2 projecten van Pax Christi (respectievelijk «Jouw rol als burger» en «Vrede in de klas»), waarbij Russische jongeren en hun ouders aan de hand van mensenrechtenvorming de basisaanhouding aanleerden van een actieve burger, bewust van zijn rechten en verantwoordelijkheden. Er werd ook een luik ontwikkeld met betrekking tot vredesvorming voor

Russische leerkrachten. Met de nieuwe projectaanvraag, «Jouw rol als burger 2» wenst Pax Christi naast een voortzetting van de basis die werd gelegd (met als doelgroepen o.m.scholieren, studenten pedagogie en mensenrechtenactivisten), ook een nieuwe weg inslaan: die van dialoog en verzoening. Het project is gericht op de versterking van vaardigheden en technieken om tot een geweldvrije dialoog en tot verzoening te komen. Doelgroepen zijn hier leerkrachten en medewerkers van NGO's.

Gepubliceerd door FOD Kanselarij van de Eerste Minister - algemene directie Externe Communicatie